

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.
 Egy évre — — 20 K. — f.
 Hat óra — — 10 K. — f.
 Három óra — — 5 K. — f.
 Egyes számok ára 40 fillér.

BARS

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.
 Nyiltéri közlemények garmond soronként 30 fillér.
 Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttségben levő hird. irodák árendájában részeshírek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A közíratok a szerkesztőhöz köldendők.
 Közíratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRSÁK:

FRANK ANTAL, JAROSS FERENC

A hirdetőket, előfizetőket s a reklámolókat a kiadónálba kérjük utasítani.

ALAPKIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Burgonya-termelési akció.

(F) A háború mindig visszacsúszást jelent a szellemi élet területéről az anyagi világ ösvényeibe. Azt látjuk napjainkban, hogy a gyomor-terdése áll a küzdelmek középpontjában. A társadalmi berendezkedést akkor tartjuk egészségesnek, ha benne a munkafelosztás elve érvényesül, azaz, ha az egyes ember földet művel, a másik cipőt csinál, a harmadik tanít, a negyedik gyógyít stb. Miután azonban a jelenlegi helyzet nem egészséges, hanem zűrzavaros, bizonytalan (Az időjárás kedvezőtlen; a háborús megrázkódtatásból nem tért még vissza a lelkek nyugalma és munkakedve...), azért nem követhetjük átmenetileg az egészséges szociális élet irányelveit, hanem azt kell ajánlanunk, hogy bármely foglalkozású polgár termeljen bizonyos élelmiszer-cikkeket. Úgy látjuk, hogy a következők év még az elmúlt háborús éveknél is nehezebb gazdasági, élelmiszeri válságokkal lesz kapcsolatos. Ez az előrelátható ellátási krízis azt diktálja, hogy a helyes munkafelosztás elvét rövid időre felfüggesztve, a legelőnyösebb szükségletek kielégítése végett arra törekedjünk, hogy mindenki (A földművelőn kívül a tisztviselő, az iparos, a kereskedő is) műveljen egy kis földterületet. Mindenki iparkodjék kis földterületet bérelni és abban a háztartás legszükségesebb cikkeket (Burgonya, káposzta, bab, borsó, lencse, petrezselyem, paradicsom, paprika stb.) termelni.

Meg kell állapítanunk, hogy ősszel kevés búza vetetett el (Atlagosan nem több, mint a szokásos terület $\frac{1}{3}$ része); tavaszi búzából pedig kevés mag volt; ami kevés mag volt is utóbbiból, azt a mostani kedvezőtlen időjárás hátráltatja az elvetésben és a tejlődésben, úgy hogy előreláthatólag ebben az évben nagyon rossz buzatermés lesz. — A hiányzó búza pótlását tekintjük a mostani termelés legfontosabb kérdésének. Nézetünk szerint a búzaliszt hiányát — árpa mellett — legjobban burgonyával lehet pótolni. Azért válik szükségé egy egyetemes **burgonya-termelési akció.** A burgonya termelése most mind a minőség, mind a mennyiség szempontjából különösen felkarolandó. — A sok szénhidrát tartalom minőségi

összetételét lisztjellegűvé teszi; a sokféleképen elkészíthető volta mellett itt most a liszt jellege a legfontosabb. A termés mennyisége pedig holdanként olyan nagy (közepes termés mellett 30—40 métermázs), hogy más termény alig, vagy egyáltalában nem veheti fel vele a versenyt. Azért szükségesnek tartjuk, hogy *mindenki termeljen burgonyát*, és pedig az eddigi szokástól eltérően sokkal nagyobb mennyiségben. Erre a célra elsősorban azt a földet kell felhasználni, amelyet búzának szántak; akinek pedig ilyen földje nincs (nem gazdálkodók), iparkodjék erre a célra földet bérelni. Bizonyára a lévai uradalom is adna földet bérebe ilyen közszükségleti akció céljára.

Felhívjuk Léva város hatóságát, indítsa meg egy burgonya-termelési akciót. Nem bizhatjuk városunk ellátását a véletlenre; nem bizhatjuk háztartásunkat a mostani termelés szeszélyére (Szocialista kifejezés szerint most anarchisztikus termelési rendszer uralkodik), hanem a leendő szükséglet szempontjából tervszerű termelésre kell törekednünk.

Az akció nagy jelentőségének megértésével és utánjárással bizonyára lehetne elegendő ültetni-való burgonyát is kapni.

Ilyen akció ellen nem lehet avval érvelni, hogy vannak, akik nem szeretik a burgonyát; az illetők is inkább esznek majd krumplit, mint semmilyen lisztes táplálékot. Ezek kis számával szemben óriási többségben vannak azok, akik alig tudják elképzelni azt a napot, hogy burgonya ne kerüljön az asztalra. Most pedig főzékelbeli minőségén kívül lisztelő jellege folytán lesz nélkülözhetetlen.

A burgonya-termelési akció megindíthatása végett szükségesnek tartjuk, hogy a városi hatóság keressen az érintkezést vármegyénk gazdasági egyesületével és a lévai uradalommal. Hirdetésen hívja fel a lakosságot tokozott burgonya-termelésre. Értesse meg a kisgazdákkal, hogy a burgonya elsőrangúan fizet; többet jövedelmez, mint pl. a kukorica. A lévai nem-termelők részére, akik ebben az akcióban hajlandók résztvenni, törekedjék ültetni-való burgonyát és bér földet szerezni. Az uradalmat szintén lehetne arra kérni, hogy a leendő liszthiányra való tekintettel az eddiginél nagyobb mennyiségű burgonyát termeljen. Ehhez a munkához az uradalom a

munkanélküliek segítségét is vehetné igénybe; így lehetne a burgonya-termelési akcióval a munkanélkülieket is támogatni.

Szükségesnek tartanók, hogy Léva város kezdeményező akciójából országszerte burgonya-termelési akció indíttassék meg.

A munka.

Most már meg fog indulni a mezei munka, a tavasz elérkezett. A föld mindnyájunk édes anyja. Ez táplál mindenkit, jóbarátot és ellenséget egyformán. Nem kíván egyebet, mint azt, hogy szeressenek vele a munkáskezek foglalkozni, szántás, boronálják, ássák, vessék, kapálják. A munkát a föld duplán hűzi vissza aratás idején. Aki gondozta, művelte földjét, annak nem kell attól félni, hogy a föld is egyszer sztrájkba lép és megtagadja a termést. Csak azon bosszulja meg magát a föld, aki azt elhanyagolja.

Mindent, ami az élet fenntartására szükséges, a föld ad nekünk. Egyetlen élelmiszer vagy ruházati cikk sem kerül máshonnan, mint a földből; de az embernek meg is kell dolgozni azért, hogy a föld őt eltartsa. Veritékes munkával kell törni a rögöt, hogy az termővé váljék és az Isten áldását méhébe fogadja. Ingyen csak gazt és dudvát terem a föld. A tunyák és renyhék nem is érdemelnek egyebet.

Most, hogy a háború véget ért, meg kell indulni a rendes munkának minden vonalon. Sőt meg kell indulnia és nem szabad félbeszakadnia még akkor sem, ha netalán egy új háború zúdulna nyakunkba, mert ha a munka csak egy pillanatra is megáll, a legnagyobb inség és nyomoruság tenyegeti a lakosságot. Minden dolgos kezét be kell tehát a munkába állítanunk, hogy a ránk következő aratás termését biztosítsuk. Foglalja el mindenki a régi helyét s vegye fel onnan az ösztökét, ahova azt akkor dobta el, mikor a háborúba indult. És ne csupán arra törekedjék, hogy egyedül a saját földje legyen kellőképpen megmunkálva, hanem gondja legyen mindenkinek arra is, hogy a szomszédban vagy a községben parlagon ne maradjon egyetlen parcella sem. Mert kincsek vannak elrejtve a földben, annak napfényre hozása s az emberiség szükségleteinek fedezésére való bocsátása, mindnyájunk-

nek egyformán közös kötelességünk.

Ép ez a téma inspirálta ezt a cikket is, mert ez a vidék különösen a termelésből él; annak fokozása tehát közérdek. Mivel azonban tavaszkor általában egyszerre megindul a munka s a munkáskezet egyszerre mindenfelől megrohanják, természetesen a napszámok értéke ennek arányában emelkedik.

Nálunk a legtöbb kisembernek, iparosnak és napszámosnak is van egy hold vagy legalább egy félhold földje, ha nincs, akkor bérel, hogy legalább krumplicja és kukoricája legyen.

Ezt a földet azelőtt könnyű volt megművelni. Öt-tíz koronáért felszántották, egy-két koronás napszámosok elültették, bekapálták. Ma azonban más a helyzet. Mintha kifordult volna a világ sarkából, mindenki a bőrért akarja lezuhni embertársáról. Az igaz, hogy minden drágább. De Úram Isten, az ár-emelkedésnek is egyszer már csak határt kell szabni.

Itt két dologra kell felhívunk a hatóság figyelmét. Az első az, hogy a szegény emberek alig tudnak szántót kapni és ha kapnak is, egyszeri szántásért csaknem az egész évi termés értékét kell megfizetni. De sok igás-gazda semmi pénzért nem hajlandó másnak szántani, még akkor sem, ha ő már a saját munkájával elkészült. A hatóságnak kell itt erélyesen közbelépni s kimondania, hogy minden igás-gazda, aki saját munkájával elkészült, tartozik helyben vagy a legközelebbi szomszédban ugyancsak a hatóság által megszabandó díjazásért szántást végezni, hogy így minden darab művelhető föld eke alá kerüljön s a kisembereket se uszoragezha ki az állattartó gazda.

Ezenfelül szükséges, hogy a hatóság megállapítsa azokat a legmagasabb napszámosokat, melyeket egy földmunkás követelhet, mert a kényszerűség a kisembert is ráviszi a mai horrorbilis árak megfizetésére, amelyet csak akkor fog megsíratni, mikor aratás idején látni fogja, hogy termésére ráfizetett.

Szükséges, hogy a község minden épkezlébű embere munkába álljon. A hatóság ne tűrje az ácsorogókat s henyelőket, mert ezek a közvagyont csorbítják.

Nehéz beleszokni a háboru után a munkába; de ha majd elfogy a pénz, az enivaló, ha majd látni fogják, hogy egyedül a munka szüli a jólétet és a megelégedést, hogy itt éhen nem hal meg senki, aki dolgozni akar, akkor talán hamarabb előkerül a kasza és a kapa az ereszlől, a szegről.

A hét világ-eseményeiből

A világ figyelme a magyar tanácsköztársaság alapkövei felé irányul. Már több rendelet jelent meg, amelyek a leendő épület kontúrjait mutatják.

A magyar tanácsköztársaság a kisipar kereteit meghaladó ipari, bányai és közlekedési üzemeket köztulajdonba veszi; ennek

felőlytán mindazok az ipari, bányai és közlekedési üzemek, amelyek munkáslétszáma 1919 március 10. 22-én a huszat meghaladta, társadalmi vezetési és munkásellenőrzési alá kerülnek — A Forradalmi kormányzótanács X. sz. rendelete szerint — külön felsorolt városokban — minden lakóháza a hozzátartozó beltelekkel, valamint a ház tartozékaiával együtt a magyarországi tanácsköztársaság tulajdona. Ez a rendelet nem alkalmazható azokra a munkaházakra, amelyeket a munkás (tisztviselő) maga építtetett vagy szerzett és amelyben maga is bennlakik. Az ilyen házak után tehát lakásbért nem kell fizetni, hanem csak telekértékadó. Utóbb szerzett értesülésünk szerint csak az öt lakásnál nagyobb bérházak lesznek kommunizálva. — A XI. sz. rendelet szerint a proletárállamban csak annak van joga élni, aki dolgozik: tehát vagy testi, vagy szellemi munkát végez a társadalom fentartására. Ugyanez a rendelet kimondja, hogy az állam köteles eltartani mindazokat, akik munkakeptelenek, valamint azokat, akik dolgozni akarnak, de az állam nem tud nekik munkát juttatni.

A Daily Chronicle szerint a szovjetkormány szövetséget ajánlott Németországnak

A Habsburg-Lotharingiai és a Bourbon-Párnai ház összes tagjait szüntették Németországtól.

Budapest iskoláiban megszüntették a valásoktatást. A Daily Mail tekintélyes angol lap egyik legutóbbi számában foglalkozik a területi kérdésekkel és Olaszországnak az osztrák Tirolra emelt igényét tarthatatlannak mondja. Lengyelország az ántant-hatalmakkal katonai, politikai és gazdasági szövetségről szóló szerződést köt A szerb követ elutazott Rómából. Ezzei a diplomáciai összeköttetés Olaszország és Szerbia között megszakt. Belgrádban az utcákon tüntető meneteket vonultak fel a híten és a nemzetgyűlés épülete előtt viharosan követelték a királyi család letételét és a köztársasági államforma kikiáltását. Olaszország kivánságára a most készülő békeszerződésbe belefoglalják az Ausztriával kötendő békeszerződés rendelkezéseit is, vagyis egyidejűleg kötnek békét Németországgal és Ausztriával. A németek az amerikai csapatzállításra felhasználandó hajóknak egy részét átadták és ezek a hajók amerikai csapatokkal fedélzetükön már utban vannak az Egyesült Államok felé. A franciák katonailag, politikailag, területileg és gazdaságilag is a legnagyobb mérvű védelmet követelik Németországgal szemben, azonban az angolok az amerikai állásponthoz csatlakoztak és így a franciáknak e kérdésben tanúsított ellenkezését le fogják győzni.

Steyrn nagy néptömeg követelte a proletariatus diktatúráját. — Innsbruckban megalakult a munkási-, paraszti- és katonatanács.

Az entente Németországtól a fegyverszüneti szerződés értelmében azt követeli, hogy Haller tábornok lengyel hadtestéhez Danzigon át szabad átvonulást engedjen Lengyelország felé. — A németek ettől a partraszállástól feltűnik Keletporoszországot, azért azt ajánlják, hogy a lengyel hadtest inkább Stettinben, Königsbergben, Memelben vagy Libauban szálljon partra. — Utóbb érkezett jelentések szerint az entente ragaszkodik ahhoz, hogy Haller hadteste Danzigban szálljon partra.

A Daily Telegraph szerint az előzetes békét egyelőre csak Németországgal kötik meg.

Az Avanti szerint az orosz szocialisták elfogadták az orosz elvtársak kommunisztikus programját. — Lengyelországban terjed a bolsevizmus. — A Ruhrvidéken nagyarányú sztrájk van, amely az orosz szovjet-köztársasággal való összeköttetés felvételét követeli. — Legközelebb szocializálják a bajor sajtót. — Egyiptomot bolsevista forradalom fenyegeti.

A békekonferencia már megegyezett Törökország felosztása dolgában; e szerint az eddigi Törökországból a következő országok lesznek: Örményország, Kurdisztán, Konstantinápoly (a Dardanellákkal és a hozzátartozó területekkel), Árábia, Mezopotámia,

Szírria, Palesztina, Cília és az ezennel fennmaradt részek.

Párisban Romániának ítélték oda Erdélyt. — Magyarországon nem lesz viselőválasztás. — Olaszország Jugoszlávia felelővonzását követeli. — Az angolok az erőszak békéje ellen fordult. — A párisi felvetették a népszövetségbe. — Élelmiszerhiány miatt bezárták a bécsi vendéglő legnagyobb részét. — Jugoszláviában sztrájkhiány miatt a vasutak legnagyobb részét megszüntették. — A német kiktőkkel kezdik a hajóforgalmat. — A magyar határokat újból szigorúan elzárták. — Svjc Németországgal, Szerbiával és az egykori Monarchiával kötött összes kereskedelmi szerződéseket felmondotta. — Budapestaton toloncház vezetőjét és Pál rendőrségi ügyelőt, akik Kun Béla inzultálásában részt vettek, letartóztatták. — Az entente Magyarországgal hadiállapotban áll; a szövetségesek elhatározták Magyarország ellen fegyveres beavatkozást: — A Budapestbe vasuti összeköttetés nem szűnt meg.

Az entente elhatározta, hogy a magyarsági eseményekre való tekintettel rövidesen befejezi a béketárgyalásokat. — Az entente számított arra, hogy Németországban is ismétlődni fognak a magyar események, ha békeszerződést a németek alá nem írják.

SOK A PÉNZÜNK.

Bizony Isten, soh' sem hittem volna, Hogy a pénzünk annyi, mint a polyva. Most látom csak, hogy stemplizni hordjuk Mi vagyunk az igazi Pénzszálg.

A bankókat kiloszámra mérjük, A jó Istent télenül dicsérrük.

Ugyan, kérem, kinek kell a munka Mikor a pénz úgy hull a markunkba?

A piacon mégis semmi nincsen, Tojást, turót nem kaphatni kincsen Jancsi-bankót mutass a kofáknak, Kinevetnek, avagy hátha vágnak.

A mészáros, hentes és kocsmáros Mily nyájasak, tudja egész város, A közsésg oly jó, mint a birka, Kezet csókol annak, aki nyirta.

Liter borért százas bankót kérek. Még akkor is zagyalékot mérnek. Husz kroncsiert, bár jajgatva mondod, A mészáros ad egy darab csontot.

Nyakkendőért, koronákat százal, Egy nadrágért emeletes házat; A kalapod, feleséged bluza, Ha fizeted, le is vagy már nyuzva.

Nincsenek most pangrótok, bukfcenzek; Kóbi, Náci valamennyi henczeg, Szuster, szabó azt hiszi, hogy herczeg; Isten őrizz, alkudni egy perczet.

Nincs most szegény, nincs most adósságg Volt koldusnak, most semmi se drága, Csak úgy nézem azt a sok fajankót, Tele kézzel szórja most a bankót.

Ó, szegény nép, fohászokod az éghez, A nyomorból bizony már elég lesz; A jó Istent térden állva kérjed: Legyen kissé kevesebb a pénzed!

Bankó Jancsi.

— Lapunk előfizetési díját — súlyos papírhiány és munkásviszonyok miatt kénytelenek vagyunk folyó hó elsejétől következésképen módosítani:

Egész évre	— —	20 K	—
Fél évre	— —	10 K	—
Negyed évre	— —	5 K	—

Tönkrement Magyarország lóállománya.

A háború kitörése előtt Magyarország volt Európának lovakkban leggazdagabb állama és az egész kontinensen a legelső fokon állott a lótenyésztésben. Ezzel szemben ma ott tart az ország, hogy alig van Magyarországon ló és lóállománya majdnem legszegényebb az egész világon.

Szakértők szerint legalább 15—20 esztendő telik el addig, amíg a tekintetben a háború csapásait ki tudja heverni és az ország lótenyésztését ismét a régi nivóra emelheti.

A háború során a magyar gazdáktól elkiválták a lovaikat. Ezzel szemben megfelelő tenyésztésről nem gondoskodtak. A háborúban résztart a nagy megerőltetés, részint a takarmányhiánya miatt háromnegyed millió ló — jórészt magyar ló — pusztult el és még ezt a csapást is kibírta volna az ország, ha nem ért volna véget a háború úgy, hogy véget ért. A formációk felbomlása révén ugyanis olyan alakulatot öntött a visszavonulás, hogy a lovas csapatok lóállományukat vagy egyszerűen elkütyyevítették, vagy szabadon engedték. A németek átvonulása csak gyerekjáték volt a magyar csapatoknak idegen területen való átvonuláshoz képest. A németek mindössze harmincötözet lovat hagytak Magyarországon, ebből a mennyiségből is harmincezer lo Erdélyben a románoknak jutott, az osztrák-magyar csapatok pedig Ukrajnában, Szerbiában, Olaszországban és a Jugoszláv területeken történt átvonulásuk közben szakértők szerint kétszáz ezer lovat bocsátottak szélnek.

Ennek a pénzben fel sem becsülhető lóállománynak nagy része még ma is a szabadban vadon tanyázik és Ukrajnában a magyar lovakat lasszóval fogják. Ez az óriási mennyiségű ló Magyarországra tökéletesen és teljesen elveszett. Ebből egy darab sem kapható vissza.

Pilánatnyitlag az a helyzet, hogy egyes katonai csapatok azért, mert nem tudják elmezeini a lovakat, kiadják azokat a gazdáknak, de hamar vissza is veszik tőlük. A helyzet annyira aggasztó, hogy eddig Magyarország nem tudott eleget tenni a fegyverszüneti szerződésben foglalt azon feltételeknek, amelyk szerint tartozik az ántant keleti hadseregének huszonötezet lovat átadni. Ezt a mennyiséget a magyar kormány lealkudta már tizenötezetre, de bizonyos, hogy még a tizenötezet lovat sem lesz képes elszállítani és a franciák esetleg kénytelenek lesznek beérni ötezet loval. És még ennek az ötezet lovak a leszállítása is súlyos aldozatot jelent a magyar mezőgazdaságnak.

Különfélék.

— **Egyházi közgyűlés.** A lévai reform egyház ma vasárnap, a delután istentisztelet után a templomban tartja évi rendes közgyűlését, melynek tárgyai a zárőszámadások és költségvetésen kívül pénztáros-gondnoknak, egyházi adószedőnek választása és az ideai turnusban kilőő 4 presbiternek és 2 póttag helyének ugyancsak választás után leendő betöltése.

— **Lakások rekvirálása.** A rendőrkapitány hivatal a tisztviselő lakásának biztosítása ügyében hirdetményt tett közbe március hó 31-én, amely szerint felhivatnak azon háztulajdonosok, kiknek rekvirálás alkalmas épületek vannak, hogy a lakásokat, a szobák és egyéb helyiségek számának megjelölésével a rendőrkapitányi hivatalnál 8 nap alatt jelenték be. A lakások a következő sorrendben fognak igénybe vétetni: 1. Úres lakások. 2. Azon egyének lakásai, akiket a cseh-slovák kormány szolgáltatóból elbocsátott vagy nyugállományba helyezett. 3. A nyugállományban levők lakásai. 4. Szükség esetén a többi lakások. Kötelesek a háztulajdonosok, berlők stb. 8 nap alatt a rendőrkapitányi hivatalnál bejelenteni azon egyéneket, akik a forradalom kitörése óta a városban letelepedtek és itt tartózkodnak. Akik ezen felhívásnak eleget nem tesznek, a következményeket tulajdonítsák önmaguknak.

— **A Bécsben levő magyar műkincsek.** Fraknői Vilmos püspök és Gerovics Tiher egyetemi tanár Bécsbe utaztak, hogy visszaköveteljék az udvari gyűjteményekben levő Magyarországból származó műkincseket.

— **A lévai önk. tűzoltó-egyesület évi rendes közgyűlését** folyó április hó 13-án, **várdőszórnap délelött 11 órákor** tartja a városháza nagytermében.

— **Tanulmányi segély a főiskola hallgatóknak.** A budapesti tudományegyetemi és műegyetemi bizalmi testület mult csütörtökön este megjelent a miniszterelnökségi palotában, hogy meg tudja a minisztertanács határozatát az egyetemi ifjak segélyezésére ügyében. A közoktatásügyi miniszter közölte a küldötséggel, hogy a kormány a szegénysorsu egyetemi hallgatókat természetben való segélyben (lakás, élelmezés, tankönyv) részesíti. Ezt azonban csak azok kapják, akik arra való jogosultságotat kétség-telenül igazolni tudják, tekintet nélkül arra, hogy katonák voltak-e vagy sem. Akik nem kaphatnak természetben való segélyt, március 1-től visszamenőleg pénzbeli segélyt kapnak, nötlének havonta haromszáz, nősek havonta négyszáz koronát a jelen félév végéig. A segélyösszeget az illetők akkor lesznek kötelesek az államnak visszafizetni, amikor saját keresetükből tehetik.

— **A tanév meghosszabbítása.** A magyar kormány közoktatásügyi minisztere elrendelte, hogy mindazokban a községekben, melyekben kétezetnél nagyobb a lakosság száma, az elemi iskolai tanítás mind a hat évfolyamban július 12-ig tartson. A husvéti szünet mindössze 5 napos lesz, április 17-től április 21-ig terjed. A vizsgák július 29-én kell megtartani. A jövő évi tanítás már augusztus 25-én kezdődik.

— **Községi választói jog a Cseh-Slovákország területén.** A községi választói jogra vonatkozó törvényjavaslatot a prágai nemzetgyűlésen állapították meg. Az elv az, hogy a község minden polgára és polgárnője, aki 21 éves, választani fog és a választás titkos lesz. A cseh-slovák köztársaság 15,135 községében lesz választás. Ebből Csehországra 7775 község, Slovákoknál 3969, Morvaországára 2994 és Sziléziára 497 község esik. Slovákországon 16 vármegyét vettek alapul.

— **Hustalan hét Budapestén.** A közlelmezési népbiztos egy hustalan hetet rendelt el Budapestén, hogy a huskészetekkel takarékoskodják. Ez alatt az idő alatt a marha- és disznóhús élvezete és eladása minden alakban tilos. Ez a rendelkezés nemcsak a magánháztartásokra érvényes, hanem az étkező helyekre is.

— **A nyári időszámítás.** Budapesti jelentés szerint már a legközelebbi napokban megjelenik a nyári időszámításra vonatkozó rendelet, amelynek értelmében az összes hivatalos órákat e y órával előre kell igazítani. Hogy a rendelet mely napon lép érvénybe, még nincs eldöntve, mert ebben az ántant országokkal egyöntetű eljárást fognak követni.

— **A bányászati és erdőészeti főiskola Sopronban.** Az ideiglenesen Sopronban elhelyezett selmecbányai magy. bány. és erd. főiskola rektora ezuton hozza az érdeklődők tudomására, hogy az eladások f. évi április hó második felében kezdődnek és pedig úgy, hogy először egy nyári, aztán egy téli és végül a jövő tanév megkezdése előtt még egy nyári kurzus fog megtartatni. A beiratkozások husvét után április hó 26-ig fognak tartatni, az eladások pedig április hó 28-án lesznek megkezdve. A három kurzus beosztása később lesz meghatározva. A katonai kedvezményesre jogosult hallgatók mind a három kurzusra beiratkozhatnak. A katonai szolgáltatót nem teljesített rendes hallgatók csak az utolsó kurzuson vehetnek részt. A kedvezményesre jogosult katonahallgatók április 28-tól kezdődőleg bármikor vizsgálhatnák, míg a rendes, nem katonahallgatók hatralekos vizsgáikat az utolsó kurzust megelőző hónapban (június 15, július 15) tehetik le.

— **Lucerna mint emberi táplálék.** A *Természettudományi Közlöny* írja: A főzél-készítésre alkalmas növények kiválasztásánál ma elsősorban a fehér- és zsírtartalmára, az oleoságra és arra vagyunk tekintettel, hogy az egészégre ne legyenek ártalmasak. Ebből a szempontból *Haberlandt* legtöbbször egy esomó olyan hüvelyes növényt vizsgál meg, amelyet eddig nem használtak emberi táplálékul, s vizsgálatai szerint a közönséges lucerna levele különösen alkalmas főzélk készítésére. A *Lucernalevelnek* aránylag kevés a rosttartalma, fehérje mennyisége pedig kétszer akkora, mint a parajé. Nyers rost-tartalma nagyobb ugyan mint a mai főzélk-féléké, ezen azonban segíteni lehet, ha a finomra vágott lucernalevelet megözés után finom szitán áttörjük, s a rostreszeléket eltávolítjuk. A lucerna zsírtartalma nagyobb, mint a parajé vagy a spargagé, s a belőle készült főzélék — *Haberlandt* szerint — különösen jóízű.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon barátainknak és ismerőseinknek, kik felejthetetlen Sándorunk elhunyna alkalmából részvétükkel bánatunkat nyihitették, ez uton mond köszönetet

Vojnarovszky Gyula és családja.

Köszönetnyilvánítás.

Családunknak mindazon jóbarátai és ismerősei, kik szeretett kis fiunk elhunyna miatt érzett mélységes fájdalomunkat szives részvétükkel nyihitni fájalmunkat fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Léva, 1919. márc. 30.

Agárdy Sándor és jeje.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1919. évi márc. hó 30.-tól évi ápr. hó 6.-ig.

Születés.

A szülőik neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Tolnay János Kulcsár J.	leány	Iren
Czirók Géza Fendt Matild	leány	Valéria
Gapcsa A. Béla Demján E.	leány	Erzsébet

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Tolnai Lajos Váczy Rozália	rel.
Ifj. Mile Károly Kosa Julianna	rel.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Hajdú János	13 hó	Hurutostüdőbol

Hivatalos közlemények.

1256—1919. szám.

Hirdetmény.

Értesitem Léva város összes lakosságát úgy az üzem (malom, pék, villanytelep, lakatos, téglagyár, kovács és géplakatos) tulajdonosokat, hogy az 1919. évre úgy a lakások és az üzemeinknél szükségeslendő szén és kokszt mennyiséget a városi hatóság nál jelentésék be.

Ezen bejelentések azonnal eszközölhetők (városház I. emelet 6 ajtó) a hivatalos órák alatt.

Léva, 1919. április hó 2. án.

Dr. Zošťák, mestanosta.

137—1919. szám.

Hirdetmény.

Alulírott ezenel felszólítja mindazokat az adózókat, akik a városi adó főkönyvben előírt és az 1909. évi XI. t. cz. 26. §-sa értelmében esedékes adótartozásukat e hó 1-ig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt, a jelen hirdetmény közhírré tételétől számított 8 napon belül, annál is inkább fizessék be, mert a félelvi adó esedékessége elmúlt — és mert ellenkező esetben ellenük a záloglási eljárás minden személyválogatás nélkül **azonnal** meg fog indíttatni.

Léva, 1919. évi április hó 3-án.

Fábián Zoltán,
adóhivatali főnök.

Nyilttér.

Ajánlok kötelezettség nélkül míg készlet tart:

Lóheremag ólomzárólt K. 2000.—**Takarmányrépamag** vörös vagy sárga „ 2200.—
100 gkgént abg Léva.

WEINBERGER ZSIGMOND
magnagykereskedő.

SEMSEY

főgimn. tornatanár,
VIVÓ és SVÉDTORNA
tanfolyamára

jelentkezések **folyó hó 10-ig** elfogadtnak, a Lang és Kún-féle szálló földszinti éttermében délután 5—6-ig.

INGÓSÁGOK ELADÁSA.

Hagyatéki ingóságok bútorok, házi felszerelés stb. **Léván 1919. év április hó 8-án délután 2 órakor** Ladányi utca 19 szám alatt, — az örökösök által megállapított becsáron, illetve ezenfelül a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében, — önkéntes nyilvános árverésen eladtnak.

Dr. GYAPAY EDE,
ügyvéd.

Egy új**ebédlő és háló berendezés**

azonnal eladó.

Cím a kiadóhivatalban.**Pályázat**
kántortanítói állásra.

A **Hbádt** (Esztergom m.) r. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Kötelesség: A III—VI. elemi osztály tanítása és a kántori teendők végzése. Javadalmazása: 3 szobából, 1 konyhából, megfelelő házi és gazdasági melléképületekből álló lakás, 11 katasztrális hold szántóföld, 710 □-öl kert, 140 korona faválság, a kegyuraságtól 200 kéve rözse, minden gazdtól egy véka gabona, a községtől 2 szekér széna, 100 korona földmunkaváltás és 48 korona készpénz s végül a stóladíjak és a törvényes fizetést kiegészítő államségély.

Pályázati határidő 1919. május 1.

Pályázhatnak kántori oklevéllel bíró tanítók, esetleg kántori oklevél nélküli okl. tanítók is, ha a kántori teendőket kifogástalanul végezni tudják. Május 4 en próba a kántoriakból, utána választás. Személyes megjelenés előnyösebb. Kérvények a megszállott területekről a **köhidgyarmati plébánia-hivatalhoz**, a meg nem szállottakról, az **esztergomi főegyházmegyei főtanfelügyelőséghez** küldendők ajánlott levélben.

Libádt r. kath. iskolaszék.

Száraz dada

idősebb nő keresztetik
Garamújfalui körjegyzőhöz.

Péküzlet.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy helybeli Deák Ferenc-utca 3. szám alatt **Weisz-féle pékséget** átvettem. A kenyér sütés előleges bejelentést kérem. N. é. közönség b. párt-
— fogását kérve. —

Teljes tisztelettel
KOHNSAMU
pék mester.

A mai kor igényeinek legmegfelelőbbben készülnek

arany hidak, koronák és műfogakFülöp Béla fogtechnikusnál **Léván**, Teleky-utca 1.**ÉRTESÍTÉS.**

Tudomására hozom a t. vevő közönségnek, hogy feleségem **Steiner Emma** által alapított női kalap üzletét kibővitem **női- és férfi divat**

— — valamint — —
RÖVIDÁRÚ cikkeket
s azt ezentul saját nevem alatt folytatom

Tőrekvésem, hogy szolid és pontos kiszolgálással a n. é. vevő közönség pártfogását kiérdemeljem.

Tisztelettel
FEHÉR SOMA
női kalap női- és férfi divat, valamint
— rövidárú üzlete. —
LÉVÁN, Petőfi-utca.

Megbízható,**óvadékképes hivatalszolgá****kerestetik,**

ki a pénzbeszedést is teljesítő
Ajánlatokat írásban kér a városi
— villamosteleg igazgatója —

Fűrészelt tűzifa

kapható

WEISZ malom telepe

bármilyen mennyiségben.

Jé

kapható

Mészáros Lajosnál Léván.**SZÁMITSA KI**
AZ UJJAIN,

hogy milyen előnnyel jár Önre, ha
KERN TESTVÉREK
fűszer, gyarmatára és
vasnagykereskedésében
vásárol be.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

LÉVÁN.

Telefon szám: 33.

Telefon szám: 33

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban
nagy választék

állandó gépkiallítás van berendezve.**HAZAI GYÁRTMÁNYU GÉPEK:**

Ganz-féle motorok minden nagyságban, Hopfferr és Schrantz gözcséplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakmába vágó gépek és géprészek. Világhírű **RAPID** láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása **jutányos árakban.**